

Posuzování vlivů hornické činnosti na životní prostředí v Severočeské hnědouhelné pánci

Již v prosinci 1991, kdy byl schválen Federálním shromážděním ČSFR zákon č. 17/92 Sb., bylo zřejmé, že nově zpracovávané koncepce těžby a úpravy uhlí v severočeském regionu budou nutně posuzovány z hlediska vlivu na životní prostředí dle metodiky EIA. Jedná se především o "Těžebně-ekologickou prognózu SHR - II. etapa", která má být dokončena v prosinci letošního roku.

Po přijetí zákona ČNR č. 244/92 Sb. o posuzování vlivu na životní prostředí dne 15. dubna 1992, který do určité míry konkretizuje jednotlivé kroky procesu posuzování vlivu na životní prostředí, bylo technickou radou SHR rozhodnuto zpracovat dokumentaci, která bude posuzovat komplexní vliv báňské činnosti jednotlivých lokalit na životní prostředí. Úkol byl zadán prostřednictvím smlouvy o dílo a. s. Výzkumný ústav pro hnědé uhlí Most - odboru životního a pracovního prostředí (dále jen VÚHU - odbor ŽPP).

Vzhledem k rozsahu zpracovávané dokumentace a také ke skutečnosti, že se jedná o první uplatnění zpracování dokumentace dle metodiky EIA v souvislosti s těžbou nerostných surovin v České republice na ploše řádově 1400 km², bylo po jednáních se zadavateli úkolu (těžební podniky Severočeského hnědouhelného revíru) a jeho zpracovatelem, tj. VÚHU - odbor ŽPP dohodnuto, že termín vyskladnění dokumentace bude v dubnu 1993. Výjimku tvoří pouze Palivový kombinát Ústí nad Labem, který požaduje zpracovat dokumentaci do 31. října letošního roku v rámci své činnosti, omezené rozhodnutím vlády ČR č. 331/91 do konce roku 1995.

Již při zadání úkolu si byl odbor ŽPP a. s. VÚHU vědom, že se jedná o nový způsob objektivizace vlivu báňských provozů na životní prostředí a to především pro komplexnost a integritu všech subsystémů životního prostředí, které je při zpracování dokumentace nutno posuzovat.

Při vstupní konzultaci se zadavateli úkolu, která se konala v červenci tohoto roku, bylo shodně konstatováno:

- "Těžebně-ekologická prognóza SHR - II. etapa", jejíž součástí je dokumentace dle zákona č. 244/92 Sb., má statut koncepce,
- posuzování takto zpracovaného materiálu přísluší ze zákona Ministerstvu životního prostředí ČR, které bylo požádáno, aby jmenovalo konzultanta pro spolupráci s naším ústavem, který nám bude nápomocen především při výkladu jednotlivých pasáží č. 3 zákona č. 244/91 Sb. - "Dokumentace o hodnocení vlivů na životní prostředí",
- při zpracování dokumentace je třeba spolupracovat s dalšími specializovanými právníky a fyzickými osobami, které doplní profesní skladbu VÚHU Most tak, aby zpracovaná dokumentace obsahovala všechny požadované údaje,
- těžební lokality, u kterých dochází ke střetům zájmů, budou posuzovány variantně.

Důležitým faktorem pro přípravu na zpracování dokumentace EIA jsou kvalitní zdroje dat. Informace se staly, stejně tak jako jinde ve světě, velmi ceněným zbožím, což platí i pro oblast životního prostředí.

Zde má VÚHU Most - odbor ŽPP výhodu v tom, že soustřeďuje velké množství informací především z oblastí čistoty ovzduší, vod a půdy na území severočeského regionu, získané za období posledních dvaceti let. Převážnou část těchto informací, které VÚHU získal vlastním měřením, lze "volně" používat teprve od roku 1990.

Pro zpracování takto získaných dat dle metodiky EIA jsme v odboru ŽPP ve VÚHU v Mostě zřídili počátkem roku 1992 specializované pracoviště, které hodláme personálně i technicky posilovat tak, abychom po získání odborné

způsobilosti pro zpracování dokumentace vlivů na životní prostředí a její posuzování (předpoklad je do konce října r. 1992) byli schopni vycházet vstříc požadavkům podnikatelských subjektů a to nejenom z řad důlních podniků.

V současné době probíhá celá řada jednání s partnerskými organizacemi v severočeském regionu. Cílem těchto jednání je založení obchodní společnosti, která by byla obdobou "Regionálního centra EIA, s.r.o." vzniklého v Ostravě.

Jsme si vědomi toho, že samotný proces posuzování vlivu na životní prostředí a k němu příslušná legislativa jsou věci živé, že zde bude docházet k upřesňování a výkladu základní strategie tohoto procesu.

Naším cílem je dokonale si osvojit profesní návyky na zpracovávání dokumentace tak, abychom byli užitečným partnerem podnikatelským subjektům, od nichž bude předložena dokumentace vyžadována.